

Прогонюк Людмила Юріївна,
канд.юрид.наук, доцент кафедри публічного управління
та адміністрування і міжнародної економіки
Миколаївського національного аграрного університету,
м. Миколаїв

ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Булінг (від англ. слова «bully»– залякувати, цькувати, задирати) – різновид насильства, навмисне, що не носить характеру самозахисту і не є санкціонованим нормативно– правовими актами держави, довготривале (повторюване) фізичне чи психологічне насильство з боку індивіда чи групи, які мають певні переваги (фізичні, психологічні, адміністративні тощо) стосовно індивіда, і що відбувається переважно в організованих колективах з певною особистою метою (наприклад, бажання заслужити авторитет у бажаних осіб) [1]. Найвідповідніший український замінник слово «цькування», яке означає «переслідувати кого-небудь різними нападами, наклепами і т. ін., знущатися з когось» [2].

У грудні 2018 р. Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» № 2657–VIII. Цей нормативно-правовий акт визначає «булінг» як «моральне або фізичне насильство, агресію у будь-якій формі або будь-які інші дії, вчинені з метою викликати страх, тривогу, підпорядкувати особу своїм інтересам, що мають ознаки свідомого жорстокого ставлення». Як типові ознаки булінгу (цькування) у законі встановлено: 1) систематичність (повторюваність) діяння; 2) наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності); 3) та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого. Закон передбачає систему штрафів за цькування, зокрема, якщо особа піддала іншу особу булінгу вперше, то вона зобов'язана буде сплатити від двадцяти (340 гривень) до п'ятдесяти (850 гривень) неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Якщо ці дії вчинив неповнолітній від 14 до 16 років, штраф мають сплатити батьки. За повторне цькування винуватець повинен буде сплатити від ста (1700 гривень) до двохсот (3400 гривень) неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Приховування випадків булінгу педагогами тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти (850 гривень) до ста (1700 гривень) неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Це законодавство набуло чинності.

Так, 11 лютого 2019 року оприлюднено рішення Бориспільського міськрайонного суду Київської області, який виніс рішення у справі про кібербулінг: встановлено винну особу та накладено штраф на її батьків у розмірі 850 гривень, за вчинення протиправних дій до своїх ровесників в навчальному закладі. Прийнято вважати, що булінг – це не лише моральне, інколи фізичне пригноблення слабшого, але все набагато складніше. Уже сьогодні виділяють такі його різновиди: 1) вербальний (словесний); 2) фізичний; 3) соціальний; 4) кібербулінг.

Що робити у випадку, коли дитина потерпає від булінгу: 1) зібрати докази цькування. Дуже важливими є показання свідків, а також відео та аудіозаписи булінгу. Зібрати доказову базу; 2) звернутися до класного керівника: розповісти, що відбувається, хто це робить, у який спосіб та іншу додаткову інформацію. На це мають відреагувати в навчальному закладі; 3) написати заяву на ім'я директора навчального закладу (школи, ліцею, гімназії, інституту); 4) Якщо адміністрація навчального закладу проблему не розв'язує – звернутися до поліції та написати заяву. До неї додати зібрані раніше докази. Поліція готує справу та передає до суду. Якщо цькування відбувається вчителем стосовно учня, тоді алгоритм дій має бути такий: 1) написати заяву на ім'я директора; 2) якщо адміністрація школи всіма способами покриває свого працівника і не хоче карати винних – потрібно звертатись у вищі інстанції, наприклад, у районний відділ освіти й у поліцію та вимагати застосування санкцій для директора навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Абсалямова К.З., Луценко О.Л. Булінг у середовищі молодшої школи – соціально–психологічні й особистісні аспекти // Вісник Харківського національного університету. – 2013. – №1046 – С. 217
2. Цькування // Словник української мови: в 11 т / За ред. І.Білодіда. Київ: Наукова думка, 1970–1980. Т. 11. – С. 259

Прокопець Людмила Володимирівна,

к. е. н. , асистент кафедри економіки підприємства
та управління персоналом,

Чернівецький національний університет імені Юрія
Федьковича, м.Чернівці

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Сучасні умови глобалізації змушують суб'єктів господарювання працювати інтенсивно та якісно, щоб бути